

Huisartsen leren omgaan met urgenties

OPLEIDING Met de opleiding 'urgenties voor huisartsen en haio's' poogt een team van huisartsen, spoedartsen en enkele verpleegkundigen collega-huisartsen vertrouwd te maken met spoedeisende situaties. Dat is een noodzakelijke aanvulling op de artsenopleiding, vinden ze.

We ontmoeten twee artsen en een verpleegkundige van het team in het Trauma and Life Support Center (TLSC) van de Hogeschool PXL in Hasselt, waar de opleiding plaatsvindt. An Liesenborgs is cardioloog-urgentiearts, Marc Vanpoecke is huisarts, Stefan Knaepen is spoedverpleegkundige en lector PXL. Zij organiseren samen met huisartsen Kristien Dessers, Johan Stevens, urgentiearts Pieter Jan Van Asbroeck en verpleegkundige Hannes Vanpoecke deze opleiding. De cursus duurt zes zaterdagvoormiddagen, gespreid over het academiejaar. De opleiding is geaccrediteerd en na afloop krijgen de deelnemers een getuigschrift.

Parate kennis

"Als urgentiearts merk ik geregeld dat huisartsen een hoge drempel ervaren om acute situaties accuraat aan te pakken, in afwachting van de komst van de Mug",

legt dokter Liesenborgs uit. "Zo is stilaan het idee gegroeid om deze cursus in te richten." Marc Vanpoecke: "We spitsen ons toe op zowel zware als lichte acute pathologie. Niet alleen reanimatie, maar vooral het herkennen van een kritiek zieke patiënt. Denk bijvoorbeeld aan anafylaxie, een situatie waarbij tijd cruciaal is. Als je dan als huisarts niet durft in te grijpen, of niet weet wat je moet doen, kan het te laat zijn – minder ervaring met zeldzaam voorkomende urgenties dient gecompenseerd te worden door goede parate kennis! Tijdens de opleiding krijgen de deelnemers de kans om dat te leren en te oefenen, zodat ze zelfvertrouwen krijgen."

De derde editie van de cursus is recent van start gegaan, met 19 deelnemende huisartsen. Dat de opleiding zo goed als meteen volgeboekt was – en er zelfs al een wachtlijst werd aangelegd voor de volgende editie – wijst op de prangende behoefte aan dit soort navorming. "De

trainingen zijn een vorm van simulatie-onderwijs waarbij urgente scenario's aan de hand van SIM-poppen worden geoefend", legt dr. Liesenborgs uit. "Het gaat dan van het herkennen van septische patiënten; de initiële prehospitalische opvang; EKG- en ritme-interpretatie; tot adviezen omtrent urgentietrouse; het uitvoeren van een bevalling en eerste zorg van de neonatus; het trainen van reanimatie; luchtwegmanagement en zoveel meer. Zelfs het uitvoeren van een urgente cricohyoidotomie wordt aangeleerd op varkenslarynxen."

Immersive room

Het TLSC van de Hasseltse hogeschool vormt een ideale plek voor de opleiding. "We hebben hier bijvoorbeeld een levensrecht appartement ter beschikking, waar

'Als urgentiearts merk ik geregeld dat huisartsen een hoge drempel ervaren om acute situaties accuraat aan te pakken, in afwachting van de komst van de Mug'

– dr. An Liesenborgs

allerlei scenario's kunnen geoefend worden. Ook in de 'immersive room' kunnen we moeilijke situaties nabootsen", legt coördinator Stefan Knaepen uit. "Dat

ondervinden we overigens aan den lijve: de ruimte wordt in een mum van tijd omgetoverd tot een drukke stadsomgeving, met het nodige kabaal en bijpassende geurtjes. Vanuit de regiekamer zorgt Stefan voor de gewenste effecten – denk aan ruziënde mensen, of een blaffende hond. "Dat zijn elementen die enorm veel afleiding veroorzaken, waardoor je als hulpverlener meteen terugvalt op 60% van je capaciteiten. Kwestie is om dan correct te blijven handelen, en dat kunnen we in deze immersive room trainen."

Een grote meerwaarde van de formule is zeker dat de deelnemers – en ook de docenten – van elkaar, en van elkaars fouten, leren. "Er is inderdaad een permanente wisselwerking, en we spelen graag in op eigen ervaringen van de huisartsen in de groep", vertelt dokter Liesenborgs. In de loop van de opleiding komen naast eigen sprekers ook gastsprekers (een gastro-enteroloog, een nefroloog, een arts-tandarts...) specifieke urgenties in hun discipline toelichten. Ook communicatie in urgente situaties is een onderdeel van de cursus, naast de organisatie van de dringende medische hulpverlening. Dr. Vanpoecke: "Dat lijkt ver van ons bed, maar als huisarts moet je daar wel degelijk op voorbereid zijn. Want je komt toch een paar keer per jaar in aanraking met urgenties, en dan word van je verwacht dat je

adequaat reageert, niet in het minst door de familie van de patiënt." De basisprincipes van rampengeneeskunde en wat een huisarts daarin kan betekenen, worden ook meegegeven.

App voor huisartsen

De samenwerking tussen de docenten en de deelnemers heeft geleid tot de ontwikkeling van een app. Dokter Liesenborgs: "Daarmee krijgen huisartsen bij dringende casussen snel en correct een zicht op de juiste medicatie in de juiste dosis." De app geeft de mogelijkheid om te zoeken via ziekte of via geneesmiddel. "De medische info komt van ons, en het grafische ontwerp en de achterliggende technologie is het werk van de smart ICT-afdeling van de Hogeschool PXL."

De app werd in eerste instantie getest door de deelnemers aan de opleiding, en is intussen openbaar beschikbaar voor alle huisartsen in Vlaanderen.

Veerle Caerels

- >> Meer info: www.pxl.be/levenslangleren.
- >> De app Urgenties voor huisartsen is te vinden via de gebruikelijke wegen.

Foto links: dr. Vanpoecke (l.) en dr. Liesenborgs. "Als huisarts kom je toch een paar keer per jaar in aanraking met urgenties, en dan word van je verwacht dat je adequaat reageert, niet in het minst door de familie van de patiënt."